

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ Г. С. СКОВОРОДИ**

**Кафедра технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики
в дошкільній освіті**

ЧЕРКАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ПОЛТАВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.Г.КОРОЛЕНКА**

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ І НАУКИ

Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції

(2-3 березня 2023 року)

м.Харків

УДК 37.091.33:004

Головний редактор:

БОЙЧУК Юрій – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, ректор ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

Редакційна колегія:

ВОРОЖБИТ-ГОРБАТЮК В.В – доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник Науково-дослідного інституту вивчення проблем злочинності імені академіка В.В.Сташиса Національної Академії правових наук України.

ДОЦЕНКО С.О. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри технологій дистанційного навчання та цифрової дидактики в дошкільній освіті, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ПОНОМАРЬОВА Н.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан фізико-математичного факультету, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАРАРАК Н.Г. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри теорії, технологій і методик дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ТАНЬКО Т.П. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету дошкільної освіти, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ЧАПЛИГІНА А.Б. – доктор біологічних наук, професор, професор, завідувачка кафедри зоології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди

ОЛЕФІРЕНКО Н.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувачка кафедри інформатики, Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди

ШАПОВАЛОВА Олена – начальник редакційно-видавничого відділу ХНПУ імені Г. С. Сковороди.

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди
(протокол № 3 від 15 березня 2023 року)*

Цифрова трансформація освіти та науки : матеріали I Всеукраїнських науково-практичної конференції, 2-3 берез. 2023 р. / Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди ; [редкол.: Ю. Д. Бойчук (голов. ред.) та ін.]. – Харків, 2023. – 272 с.

У збірнику відображено тези I Всеукраїнської науково-практичної конференції, метою якої було об'єднання українських науковців для обговорення актуальних проблем цифровізації освіти і науки; обмін досвідом та науковими розробками, презентування своїх новаторських ідей, які можуть привернути увагу широкого кола фахівців і стати предметом дискусії.

Матеріали стануть у пригоді науковцям, учителям, докторантам, аспірантам, викладачам закладів вищої освіти, практичним працівникам у галузі освіти.

© Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, 2023

Петренко Т. ІКТ В КРОС-КУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ І ВИКЛАДАЧА	61
Разуменко Т. STORYBOARD ЯК РЕСУРС НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ ОСВІТИ	64
Ростока М. АКТУАЛЬНІСТЬ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ З ПРОБЛЕМИ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО СУПРОВОДУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ	66
Солтусенко М. ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-ІГОР ЯК ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	71
Танько Т. ЦИФРОВІЗАЦІЯ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	74
Тарарак Н. ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	78
Тарануха Т. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УКРАЇНІ	81
<i>Секція 2. Цифрова інтеграція науки, освіти і культури</i>	
Балюк О. ВИКОРИСТАННЯ ІКТ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	84
Бегунець К., Шліхта Г. ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПРОЦЕС АДМІНІСТРУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕПАРТАМЕНТУ ЗФПВО ..	87
Ван Чжен. ІМЕРСИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ В МИСТЕЦЬКІЙ ОСВІТІ	92
Гавриш І. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ	95
Глушченко І. ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ В УМОВАХ ЗМІЩАНОГО ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	98
Десятнюк Л., Ямкова О. ТЕЛЕМЕДИЦИНА ЯК СУЧАСНА ФОРМА НАДАННЯ МЕДИЧНИХ ПОСЛУГ	102

3. Mark Ashley Featherstone Optimising gamification using constructive competition and videogames. Sheffield Hallam University. DOI: 10.7190/shu-thesis-00501

ІКТ В КРОС-КУЛЬТУРНІЙ КОМУНІКАЦІЇ ПІД ЧАС ПАРТНЕРСЬКОЇ ВЗАЄМОДІЇ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ І ВИКЛАДАЧА

Тетяна ПЕТРЕНКО

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології, Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди, Україна
ORCID iD <http://orcid.org/0000-0003-2296-3919>

Сучасні умови, у контексті яких реалізуються освітні програми підготовки фахівців у закладах вищої освіти вимагають нових форм мислення, поведінки і співпраці, відповідальності за діяльність і поведінку. За цих умов освіта, особливо вища, є головним рушієм соціального й економічного прогресу, коли найвищою цінністю і капіталом виступає людина – носій крос-культурних цінностей комунікування, здатна до прийняття нестандартних і відповідальних рішень в усіх сферах життєдіяльності.

Крос-культурна комунікація усе більше актуалізується в сучасному науковому дискурсі і практиці реалізації академічної мобільності. Зазначимо тут, що контекстно крос-культурну комунікацію ми розглядаємо в площині компетентнісного і системного підходів як необхідну умову реалізації права особистості на освіту відповідно до Загальної декларації прав людини [2].

Крос-культурна комунікація під час партнерської взаємодії викладача і здобувача вищої освіти на усіх рівнях передбачає опору на знання антропологічних наук. Сміслові значення крос-культурної комунікації полягає в розробленні доцільної поведінкової моделі на основі розуміння культурних традицій. Зазначимо тут, що крос-культурна комунікація передбачає осмислення статистичних відмінностей за параметрами: екологія і фізичний комунікативний простір, географічні ресурси, матеріальні засоби творення

мовно-комунікативного простору, соціокультурна система (інститути, суспільні норми, цінності, ролі суспільних відносин, індивідуальна система сприйняття інформації (вербально, невербально), організований процес навчання з усталеною системою пізнавальних мотивів, суб'єктивна культура, патерни соціально обумовленої поведінки. Ці параметри є координуючими у виробленні морделі використання інформаційно-комунікаційних технологій.

Наголосимо, що у системі партнерських відносин в системі «викладач – здобувач вищої освіти» значущим є орієнтування на цілі особистісного і професійного самовизначення і прогресу здобувача вищої освіти, утвердження духовної сили майбутнього фахівця. У цьому ми підтримуємо наукову позицію Д. Бега [1], Також значущим є професійне спрямування усіх комунікативних заходів у закладах вищої освіти, про що зазначали В. Ворожбіт-Горбатюк, І. Хижняк [3].

Для того, щоб ІКТ стали потужним ресурсом персонального руху реалізації особистісного потенціалу учасників освітнього процесу у закладі вищої освіти, слід зосередити увагу на використанні таких ресурсів ІКТ, які б передбачали сукупність діяльнісних, пізнавальних, творчих, комунікативних ініціатив людини. Так, наприклад, таким потенціалом володіють віртуальні екскурсії, медіа-твори, електронні довідники, електронні бібліотеки, репозитарії, віртуальні музеї, медійні проєкти, творчі чи навчальні презентації з елементом проблемної ситуації чи дослідницького викладу. Щоб такі ресурси ІКТ стали засобом крос-культурної комунікації учасників освітнього процесу, слід дотримуватися наступних методичних прийомів:

- зіткнення здобувачів із суперечністю між новими фактами і явищами соціокультурного порядку, уже набутими знаннями з необхідністю використання цих знань в реальній практичній ситуації, наприклад, виконати роль екскурсовода у віртуальному музеї;
- створення ситуацій з надлишковою інформацією, наприклад, під час віртуальної екскурсії є ризик культурної конфронтації, коли треба вирішити ситуацію шляхом неконфліктного осмислення;

- вирішення комунікативних ситуацій реальної дійсності, коли методологічна цінність вступає у дискурс з традиціями національного культурного контексту (наприклад, неоднозначність етики привітань в різних культурах, специфіка невербальних комунікативних засобів, як це інтерпретується в медійному просторі, спілкуванні у соціальних мережах, медіа-творах, медійних проєктах);
- практики і соціальні проєкти порозуміння, коли учасники освітнього процесу мають порівняти, протиставити факти, явища, правила і комунікативні дії представників різних культурних зрізів;
- підкріплення практики крос-культурної комунікації технічними ресурсами і новим навчальним контентом (навчальна презентація, подкаст, динамічні таблиці, дидактичний стрім, візуальний лекторіум).

Остання вербалізована пропозиція є перспективною і потребує окремого розгляду на міждисциплінарному, міжгалузевому рівнях.

Література

1. Бех І.Д. Особистість на шляху до духовних цінностей: монографія - Київ-Чернівці: Букрек, 2018. С. 14.
2. Загальна декларація прав людини. Прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) Генеральної Асамблеї ООН від 10 грудня 1948 року URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
3. Хижняк І.А., Ворожбіт-Горбатюк В.В. Міжуніверситетські комунікаційні заходи як спосіб формування регіонального дослідницького середовища. *Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти*. Слов'янськ, 2021. Вип. 14. Ч.1. С. 5-18. <http://profped.ddpu.edu.ua/article/view/236444/234962>